

SKIEN KOMMUNE

Årsplan 2024-2025

Gulset barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og «*Sammen om målene*», *Temaplan for kommunalområdet Oppvekst*. Årsplanen er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen.

Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Innholdet i årsplanen inngår i barnehagens bidrag i arbeidet som retter seg mot hovedmål og hovedområder i *Temaplan for Oppvekst*, «*Sammen om målene*».

Hovedmål

- De ulike enhetene i Oppvekst samhandler slik at alle gravide, barn, unge og deres familier får rett hjelp på rett sted til rett tid.
- Barn og unge er trygge og vokser opp som robuste individer.
- Alle har tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring.
- Vi skal arbeide for at alle unge fullfører videregående skole.

Temaplanen er delt inn i hovedområdene fremtidens læring, inkludering og deltakelse og individuell opplæring og inkluderende praksis.

Gjennom tiltaksbeskrivelsene videre i årsplanen vises det hvordan personalet tilrettelegger for dette arbeidet i praksis.

Gulset barnehage

Gulset barnehage holder til sentralt på Gulset, med Stigeråsen barneskole som nærmeste nabo.

Barnehagen har 4 avdelinger. To små-barns avdelinger (1-3 år), og to stor- barns avdelinger (3-6 år). Avdelingene heter Nord, vest, sør og øst, som et symbol på det flerspråklige og flerkulturelle mangfoldet i barnegruppen. Aldersinndelingen gjør at ansatte kan tilrettelegge den pedagogiske praksisen og lekemiljøet for progresjon i barnets utvikling.

I barnehagen skal barn ha varierte leke-, aktivitets-, og læringsmuligheter.

Barn hører til en fast avdeling med faste ansatte, samtidig legger vi til rette for gode relasjoner på tvers av avdelinger, med felles frokost og fredagssamlinger.

Hensikten er å sikre at alle barn skal oppleve tilhørighet og trygghet til fellesskapet i Gulset barnehage.

Barnehagen har fellesrom og tema-rom, som benyttes av alle barn. Vi skal ha et allsidig fysisk lekemiljø som ivaretar barnas utforskertrang inne og ute.

Barnehagen bemanningen består av:

Styrer, pedagogiske ledere, barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter.

Det er inngått en partneravtale med Universitetet i Sørøst-Norge (USN), som betyr at barnehagen er godkjent som praksisbarnehage for studier om barns utvikling og læring. I tillegg tar vi også imot lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget og samarbeider med ungdomskoler og videregående tilknyttet elever i praksis. Nav og Grep er også samarbeidspartnere, hvor voksne kan få et tilbud om språkpraksis eller arbeidstrening i vår barnehage.

Visjonen vår

En lærende barnehage med fokus på lek, inkludering og utvikling.

Hverdagen i Gulset barnehage er organisert med fokus på lek og inkluderende praksis som ivaretar at barn skal oppleve å være en del av et fellesskap.

For at barn skal være i utvikling og læring, er det viktig at trivsel prioriteres. Av den grunn verdsettes leken for at barn skal få de beste forutsetningene for å lære og utvikle seg.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeid for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt

tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Ansatte er tilstedeværende og oppmerksomme, og veileder med utgangspunkt i barnets behov, forutsetninger, ønsker og interesser.
- Tilvenningsperioden benyttes til å bli godt kjent, og skape en god og trygg relasjon.
- Ansatte er bevisst sin rolle og skal etterstrebe en autoritativ voksenrolle, som veileder barnet med varme, omsorg, trygge og tydelige rammer.
  - Barna deles i gruppe hver dag, for å ivareta at alle barn blir sett og hørt. Dette gjør vi for å sikre gode relasjoner og gode rammer for utvikling og trivsel.
  - Ansatte tilrettelegger for gode overgangs-situasjoner, for å sikre at barn opplever oversikt, forutsigbarhet og rom for å øve på selvstendighet. Vi legger til rette for god struktur og omsorg i overgangene og i hverdagssituasjoner som f. eks måltid.
  - Vi har en handlingsplan for systematisk og kontinuerlig arbeid for å sikre barna et godt psykososialt miljø. Dette er med på å sikre at vi møter hvert enkelt barns behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og at de får ta del i og medvirke i fellesskapet.
  - Vi har et samarbeid med Stine Sofie Stiftelsen, hvor målet er å gi barn og ansatte handlingskompetanse til å forebygge og oppdage barn som utsettes for omsorgssvikt, vold og overgrep.:

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Ansatte er aktivt til stede både i barnas frie og organiserte lek, og opptrer som gode rollemodeller som støtter og veileder barna i leken.
- Hver dag har en ansatt på hver avdeling et ekstra ansvar gjennom å være: «Leke-ressurs». Ansvaret omhandler å «starte, verne eller videreutvikle leken», med et inkluderende blikk.

Dette er tiltak som setter et ekstra fokus på den viktige leken i barnehagehverdagen, hvor målet er at barn skal kunne lære gjennom utforsking i lek og lekemiljøer.

- Hver dag gjennomføres en «aktivitetstime», som inneholder en pedagogisk planlagt aktivitet/lek, med utgangspunkt i rammeplanens føringer.
- Lekemiljøet på avdelingene skal tilpasses aldersgruppen, og gi inspirasjon til variert og lystbetont lek.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Ansatte har en inkluderende praksis, hvor leken er nøkkelen til læring, trivsel og utvikling.
- Ansatte har en utforskende tilnærming til barns refleksjoner, undring og kreativitet, og tilrettelegger for progresjon, variasjon og inkluderende aktiviteter.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktiseres barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Ansatte arbeider strukturert med å utvikle voksenrollen, gjennom å ha fokus på den autoritative voksenrollen. Barnehagen benytter ulike pedagogiske metoder og verktøy som f.eks praksisfortellinger og sosiogram til å reflektere over praksis. Dette bidrar til kontinuerlig refleksjon over eget arbeid.
- Ansatte skal ha et barnesyn som ivaretar barns behov, forutsetninger og interesser, både gjennom ord og handling. Samtidig skal ansatte veilede barna i konfliktløsning og danne gode samspillsmønstre i leken.

- Barna medvirker til barnehagens praksis gjennom formelle og hverdagslige samtaler, og gjennom observasjoner og tilbakemeldinger fra barnet. Ansatte ser barnet som subjekt, og forsøker å forstå intensjon bak handling.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Ansatte tilrettelegger for utelek hver dag med utgangspunkt i barnets forutsetninger, og behov. Uteleken prioriteres for å ivareta barns behov for bevegelses glede og utforskertrang.
- Ansatte tilbyr barn variert og næringsrik mat, og etterstreber å følge Folkehelsedirektoratets føringer.
- Barnehagen har kompetente voksne som bevisst bruker måltidene som en pedagogisk arena, og barna spiser i gruppe, slik at vi sikrer at alle barn får matro.

- Barnehagen har faste tur-dager, som benyttes til å bli kjent og leke i nærmiljøet. Barnehagen har også busskort, som benyttes til lengere utflukter for de eldste barna.
- Personalet hjelper barna til å utvikle god sosial kompetanse, gjennom at barnet blir kjent med og forstår/respekterer sine egne og andres følelser. Barna veiledes i å kunne tåle motgang, motstand og medgang, som er viktige sosiale egenskaper å tilegne seg.
- Gulset barnehage og Gulset sykehjem har et ukentlig samarbeid hvor helse gjennom sang er i fokus. Skien kommune er en syngende barnehage, og barna deltar i sangaktiviteter sammen med beboere fra Gulset sykehjem.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- På stor barns avdeling gjennomføres barnesamtaler med hvert enkelt barn for å ivareta barnets rett til å aktivt innvirke på barnehagens hverdag.
- Ansatte ivaretar barnets stemme gjennom kontinuerlig observasjon av barnets trivsel, trygghet og utvikling.

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Ansatte arbeider etter en rutine som heter «månedens ord». Ordet skal bevisstgjøre barn på innhold og benyttelse. Ordet er nært knyttet til sosial kompetanse.
- Ansatte er bevisst sin rolle som språklige forbilder og er opptatt av å sette ord på handlinger.
- Ansatte benytter ASK (Alternativ supplerende kommunikasjon) som visuell støtte i begrepsforståelsen for alle barn.

- Personalet benytter litteratur til dialogisk lesing og visuell støtte om innholdet i boka.
- Alle barn blir lest for hver uke. Førskolebarna lesegrupper flere ganger i uken, hvor barna får mulighet for ro og hvile og samtidig lytte å se bilder fra litteraturens verden.
- Barna deltar på ukentlig felles samlingsstund med fokus på tiltak fra fagområder i rammeplanen.
  - Gulset barnehage er en «syngende barnehage», en sertifisering barnehagen oppnår ved å delta på kurs og benytte sang til lek, glede og aktivitet i barnehagen.

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og

ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver **hvordan** dette følges opp i praksis:

- Ansatte har daglig kontakt med foreldrene i hente/bringe situasjonen.
- Ett til to foreldremøter og utviklingssamtaler for alle foreldrene hvert år.
- Barnehagen inviterer foreldrene til sammenkomster 3 ganger i året, Lucia, dugnad og sommerfest.
- Barnehagen inviterer nye barn til besøksdager i juni, før oppstart i august.
- Oppstarts samtale med foreldre til alle nye barn ved oppstart.
- Foreldrenes medvirknings sikres gjennom samarbeidsutvalget (SU). Her sitter representanter for foreldregruppen, ansattgruppen, politiker og styrer.
- Foreldrene til førskolebarna får informasjon om overgangen til skole i god tid før skolestart.
- Barnehagen legger til rette for gode overganger, og gjennomfører overgangssuke i juni for barn som bytter avdeling.

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Dersom barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Overgangssuke i juni, hvor barn og ansatte besøker ny avd. 1 time hver dag.
- Hver dag har vi felles frokost, hvor barn spiser sammen og blir kjent på tvers av avdelingstilhørighet.
- Hver fredag er det fellessamling hvor barn møtes til sang og musikk på fellesrommet. Et felles møtepunkt.
- I samarbeid med skoler og SFO besøker førskolebarna sine skoler.

Nasjonale og lokale ressurser

Udir	Rammeplanen	Barnehageloven	Sammen om målene - Skien kommune
Skrivesenteret	Inkluderende barnehagemiljø	Digitale barnehager	Kunst og kultur i opplæringa
Lesesenteret	Læringsmiljøsentret	Mat, helse og fysisk aktivitet	Matematikksetret
Naturfagsentret	Nynorsksentret	Bufdir	Minstemme.no
Digital praksis i barnehagen	Flerkulturell opplæring	Fremmedspråksentret	Statped